

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie: 22.12.2025 nr 8-1/10256-1

Meie: 16.01.2026 nr 2-10/2972-1

Arvamus autoriõiguse seaduse muutmise seaduse (isiklikud õigused) eelnõu kohta

Lp Liisa-Ly Pakosta

Täname võimaluse eest esitada arvamus autoriõiguse seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta.

Tallinna Ülikool toetab eelnõus kavandatud muudatusi. Leiame, et autori isiklike õiguste ja varaliste õiguste loetelu korrastamine ning isiklike õiguste teostamist puudutava regulatsiooni täpsustamine suurendab selgust ja õiguskindlust nii autoritele ja õiguste omajatele kui teoste kasutajatele.

Olulise positiivse mõjuga on isiklike õiguste loetelust teose muutmise, teosele teiste teoste lisamise ning avalikustatud teose täiendamise ja parandamisega seotud õiguste eemaldamine ning vastavalt varalise õigusena teose töötlemise õiguse sõnastuse täiendamine. Kehtiva regulatsiooni tõttu on praktikas sagedased olukorrad, kus autori varaliste õiguste üleminekust hoolimata ei ole õiguste omandajal võimalik teost tavapärase koostöö ja arendustegevuse protsessis eesmärgipäraselt kasutada ilma täiendavate ja korduvate kokkulepeteta isiklike õiguste teostamise osas. See tekitab ülikoolides ebamõistlikku halduskoormust ning pärsib teadmussiiret ja intellektuaalomandi kommersialiseerimist.

Peame oluliseks, et seadus annab vajaliku selguse ja õiguskindluse. Autori varalisi õigusi peab olema võimalik teostada mõistlikult ja tõhusalt, ilma ebaproportsionaalse täiendava koormuseta kokkulepete sõlmimisel teose kasutamiseks isiklike õiguste osas.

Seaduse muudatused annavad autoritele selguse nende õiguste teostamisel ning võimaldavad sujuvat koostööd autorite ning teose kasutajate, õiguste omandajate vahel. Eelnõu säilitab autori isiklike õiguste kaitse ulatuse, sh teose puutumatuse kaitse.

Lisaks toetame autori isiklike õiguste teostamise selgemat raamistikku ja nõusoleku nõuete täpsustamist. See loob selgust ja aitab vähendada vaidlusi teose kasutamisel autori isiklike õiguste osas ning hõlbustab seeläbi autorite ja teose kasutajate vahelist koostööd.

Arvestades eeltoodut leiame, et eelnõu lahendab praktikas olulise probleemi autori varaliste õiguste teostamisel, suurendab õiguskindlust ning vähendab ebavajalikku halduskoormust, säilitades samas autori isiklike õiguste kaitse sisulise ulatuse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Katrin Niglas
teadusprorektor rektori ülesannetes

Kadri Aua, kadri.aua@tlu.ee